

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๔

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙

เรื่อง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์

พ.ศ. ๒๕๓๙

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องนี้

ด้วยในคราวประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๓๘ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และมอบให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายโกศล พลกุล) ร่วมกับเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ตรวจสอบพิจารณาในรายละเอียด แล้วนำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา ลงนามและดำเนินการต่อไปได้

บัดนี้ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายโกศล พลกุล) และเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ตรวจสอบพิจารณาร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. เสร็จเรียบร้อยแล้ว และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำร่างระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ดังกล่าวเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา ลงนามแล้ว ตามสำเนาระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีที่ส่งมาพร้อมนี้ และได้ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ฉบับประกาศทั่วไป ตอนพิเศษ ๒ ง ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักนิติธรรม

โทร. ๒๘๖๔๑๕๐

โทรสาร ๒๘๖๔๑๕๔

สำเนาถูกต้อง

(นางกฤษณา จันทวงษา)

นิติกร 5

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชามติ

พ.ศ. ๒๕๓๔

โดยที่เป็นการสมควรวางระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชามติ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับฟังการแสดงความคิดเห็นในปัญหาสำคัญของชาติ ที่มีข้อโต้แย้งหลายฝ่าย สำหรับเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของรัฐในการดำเนินงานอันมีผลกระทบต่อประชาชน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๒๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า "ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชามติ พ.ศ. ๒๕๓๔"

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวง รัฐมนตรีว่าการทบวง และหมายความรวมถึงนายกรัฐมนตรีในฐานะที่เป็นผู้บังคับบัญชาของสำนักนายกรัฐมนตรี และของส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม ซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงด้วย

"หน่วยงานของรัฐ" หมายความว่า ส่วนราชการที่เป็นกระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่ากรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย และหมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจ ตลอดจนองค์การอื่น ๆ ของรัฐ

/"คณะกรรมการ...

"คณะกรรมการที่ปรึกษา" หมายความว่า คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วย
ประชาพิจารณ์

"คณะกรรมการประชาพิจารณ์" หมายความว่า คณะกรรมการประชาพิจารณ์
โครงการของรัฐที่แต่งตั้งตามระเบียบนี้

"ผู้มีส่วนได้เสีย" หมายความว่า บุคคล กลุ่มบุคคล นิติบุคคล ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับ
หรือได้รับผลกระทบโดยตรงจากการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ

"โครงการของรัฐ" หมายความว่า การดำเนินงานไม่ว่าในลักษณะใด ๆ
ตามนโยบายหรือโครงการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง หรือการบริหารราชการในกิจการ
ของรัฐ หรือโครงการที่จะต้องได้รับสัมปทาน การอนุญาต อนุมัติ หรือความเห็นชอบจาก
หน่วยงานของรัฐ

"ผู้ชำนาญการ" หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการของรัฐ ไม่ว่าจะมีส่วน
ได้เสียหรือไม่ตามที่หน่วยงานของรัฐหรือผู้มีส่วนได้เสียได้แต่งตั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็น
ในการประชาพิจารณ์

"ที่ปรึกษา" หมายความว่า ผู้ทรงคุณวุฒิในโครงการของรัฐ ไม่ว่าจะมีส่วน
ได้เสียหรือไม่ตามที่คณะกรรมการประชาพิจารณ์แต่งตั้งให้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นใน
การประชาพิจารณ์

หมวด ๑

คณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาว่าด้วยประชาพิจารณ์คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกสี่คนซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือน

/ในมหาวิทยาลัย...

ในมหาวิทยาลัยสองคน และผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการ สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกหรือเจ้าหน้าที่ หรือที่ปรึกษาของพรรคการเมืองอีกสองคน

ให้รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายบริหาร เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๕ คณะกรรมการที่ปรึกษามีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ โดยวิธีประชาธิปไตยให้เป็นไปโดยเรียบร้อยและกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการทำประชาพิจารณ์ ตลอดจน วินิจฉัยหรือตอบข้อหารือตามที่กำหนดในระเบียบนี้ รวมทั้งจัดทำรายงานประจำปีสรุปผลการทำประชาพิจารณ์ตามที่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการประชาพิจารณ์เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิย่อมพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก
- (๔) ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔

ในกรณีที่มีการพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวาระ ให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเข้าแทนผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้เข้าแทนย่อมอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาของผู้ซึ่งตนแทน

หมวดที่ ๒

กระบวนการประชาพิจารณ์

ข้อ ๗ เมื่อรัฐมนตรีสำหรับราชการส่วนกลาง ผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครสำหรับราชการของกรุงเทพมหานคร เห็นว่าการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ เรื่องใดซึ่งหน่วยงานของรัฐในสังกัดจัดให้มีขึ้น อาจมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม อาชีพ ความปลอดภัย วิถีชีวิต หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชุมชน หรือสังคม และอาจนำไปสู่ข้อโต้แย้งหลายฝ่าย สมควรรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย หน่วยงาน

/ของรัฐ...

ของรัฐและบุคคลอื่น ๆ เพื่อเป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของรัฐ รัฐมนตรีอาจสั่งให้มีประชาชนพิจารณาตามระเบียบนี้ได้

โครงการของรัฐเรื่องใดซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ราชการส่วนท้องถิ่นจัดให้มีขึ้น แม้จะดำเนินการบางส่วนหรือทั้งหมดในส่วนภูมิภาคหรือในส่วนท้องถิ่น ก็ให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรี เจ้าสังกัดหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ ที่จะสั่งให้มีประชาชนพิจารณาได้

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียเห็นว่า โครงการของรัฐเรื่องใดหากดำเนินการไปแล้ว อาจมีผลกระทบตามข้อ ๓ และประสงค์จะให้ประชาชนพิจารณาเกี่ยวกับโครงการดังกล่าว ให้มีหนังสือไปยังหน่วยงานของรัฐเพื่อสอบถามหรือขอชี้แจง หากหน่วยงานของรัฐมิได้ตอบหรือชี้แจงเป็นหนังสือ ภายใน ๓๐ วัน หรือตอบหรือชี้แจงแล้ว แต่ผู้มีส่วนได้เสียยังไม่พอใจและประสงค์จะได้แย้งหรือคัดค้าน การดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวบางส่วนหรือทั้งหมด ก็ให้ยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ซึ่งหน่วยงานของรัฐดังกล่าวสังกัด แล้วแต่กรณี เพื่อขอให้ประชาชนพิจารณา

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว หากรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี พิจารณาเห็นว่ากรณีต้องด้วยข้อ ๓ และยังไม่เคยมีประชาชนพิจารณาในประเด็นดังกล่าวมาก่อน ทั้งการทบทวนประชาชนจะเป็นประโยชน์ต่อการประชาสัมพันธ์ การตรวจสอบ เหตุผลและความจำเป็นหรือการแก้ปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ ก็อาจสั่งให้มีประชาชนพิจารณาตามระเบียบนี้ได้

คำสั่งให้มีหรือมิให้มีประชาชนย่อมเป็นอันถึงที่สุด และให้แจ้งผู้มีส่วนได้เสียที่ยื่นคำร้องทราบโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียหลายคนยื่นคำร้องมาพร้อมกัน การแจ้งผู้มีส่วนได้เสียบางคนตามที่อนุমানได้ว่าเป็นผู้แทน ย่อมถือว่าได้แจ้งตามข้อนี้แล้ว

คำสั่งมิให้มีประชาชนย่อมไม่ตัดสิทธิผู้มีส่วนได้เสียเดิมหรือคนใหม่ที่จะยื่นคำร้อง พร้อมทั้งแสดงเหตุผลใหม่เพื่อขอให้ประชาชนพิจารณา

ข้อ ๘ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐพิจารณาเห็นว่าการจัดให้มีประชาพิจารณ์จะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ ก็ให้เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี และให้นำความในวรรคสองของข้อ ๘ มาใช้บังคับ

ข้อ ๑๐ ในการสั่งตามข้อ ๘ รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี จะจัดให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดกลั่นกรองหรือตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอความเห็นก่อนก็ได้

ข้อ ๑๑ การจัดให้มีประชาพิจารณ์อาจมีขึ้นในระหว่างขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการของรัฐ การพิจารณาทางเลือกอื่นที่เหมาะสม การศึกษาผลกระทบด้านต่าง ๆ หรือในระหว่างขั้นตอนใดก็ได้ก่อนที่รัฐจะตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการของรัฐ

การจัดให้มีประชาพิจารณ์ไม่กระทบกระเทือนต่อการที่หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการอื่นไปพลางเท่าที่จำเป็น แต่จะตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการของรัฐก่อนที่คณะกรรมการประชาพิจารณ์จะรายงานและแจ้งผลให้รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ทราบมิได้ เว้นแต่จะเป็นการตัดสินใจโดยมติคณะรัฐมนตรี หรือเป็นกรณีที่จะต้องเร่งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือพันธะระหว่างประเทศ หรือหากล่าช้าจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติหรือประชาชน

ข้อ ๑๒ เมื่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี เห็นสมควรจัดให้มีประชาพิจารณ์ในโครงการของรัฐเรื่องใด ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์โครงการของรัฐในเรื่องนั้น ประกอบด้วย ประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสามคน

ประธานกรรมการและกรรมการต้อง ไม่มีส่วนได้เสียกับโครงการของรัฐในเรื่องนั้น กรรมการอย่างน้อยหนึ่งในสามให้ตั้งจากผู้ที่มีได้เป็นข้าราชการ สมาชิกรัฐสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

ข้อ ๑๓ ให้คณะกรรมการประชามติกำหนดสถานที่ และเวลาในการทำประชามติ โดยคำนึงถึงความสะดวกของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

ประชามติต้องกระทำโดยเปิดเผย แต่คณะกรรมการประชามติจะสั่งห้ามมิให้บุคคลที่ก่อการรบกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยเข้าฟังเฉพาะคราวก็ได้

ข้อ ๑๔ ให้การทำประชามติ ให้คณะกรรมการประชามติดำเนินการดังนี้

(๑) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับโครงการของรัฐที่จัดให้มีประชามติ

(๒) ประกาศให้ผู้มีส่วนได้เสียที่ประสงค์จะเสนอความคิดเห็น และผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนผู้ชำนาญการมาลงทะเบียนไว้กับคณะกรรมการประชามติภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ในกรณีจำเป็น ให้คณะกรรมการประชามติแต่งตั้งที่ปรึกษาได้

(๓) นัดวันประชุมครั้งแรกโดยแจ้งให้บรรดาผู้ลงทะเบียนไว้แล้วทราบ

(๔) ในวันประชุมครั้งแรก ให้กำหนดประเด็นที่จะมีประชามติ และปิดประกาศประเด็นดังกล่าว พร้อมทั้งวันเวลาที่ประชุมครั้งต่อ ๆ ไปให้ประชาชนทราบ ณ สถานที่ที่จัดให้มีประชามติ

(๕) ให้ผู้แทนหน่วยงานของรัฐแถลงข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการของรัฐก่อน แล้วจึงให้ผู้ชำนาญการหรือที่ปรึกษาแถลง ต่อจากนั้นจึงให้ผู้มีส่วนได้เสียแถลง เมื่อเสร็จสิ้นแล้ว คณะกรรมการประชามติจะกำหนดให้ฝ่ายใดแถลง ชี้แจงหรือซักถามก่อนหลังก็ได้ และจะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นด้วยก็ได้

ให้คณะกรรมการประชามติคำนึงถึงข้อได้เสียของทุกฝ่าย ตลอดจนผลกระทบในด้านต่าง ๆ และให้ดำเนินการด้วยความยึดหยุ่น สุจริตและเป็นธรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐที่ชัดเจนและถูกต้องตรงตามหลักวิชาการและสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อ ๑๕ เมื่อคณะกรรมการประชุมาพิจารณาฯ รับฟังความคิดเห็นทุกฝ่ายเสร็จแล้ว ให้ทำรายงาน
ประชุมาพิจารณาฯ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) รายชื่อกรรมการ ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ ผู้ชำนาญการ
ที่ปรึกษา

(๒) ข้อเท็จจริงโดยสรุปเกี่ยวกับวัน เวลา สถานที่ และการประชุม

(๓) ความเป็นมาและรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการของรัฐ

(๔) ข้อโต้เถียงของทุกฝ่ายและประเด็นที่กำหนดให้มีประชุมาพิจารณาฯ

(๕) ข้อสรุปหรือผลที่ได้จากประชุมาพิจารณาฯ ในด้านความเหมาะสม ผลกระทบ
ทางเลือกอื่น ถ้าหากมี และข้อสังเกตในการดำเนินงานตามโครงการของรัฐ

ข้อ ๑๖ ให้คณะกรรมการประชุมาพิจารณาฯ เสนอรายงานตามข้อ ๑๕ ต่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการ
จังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่ให้มีประชุมาพิจารณาฯ และส่งรายงานให้คณะกรรมการ
ที่ปรึกษาคัดว้ย

ในกรณีเห็นสมควร รัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
แล้วแต่กรณี จะเปิดเผยรายงานที่ได้รับให้ประชาชนทราบก็ได้

ข้อ ๑๗ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ โดยวิธีประชุมาพิจารณาฯ
การประชุมปรึกษา การลงมติและการทำรายงานของคณะกรรมการประชุมาพิจารณาฯ ในส่วนที่มีได้กำหนดไว้
ในระเบียบนี้ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษากำหนด

ข้อ ๑๘ เมื่อรัฐมนตรี ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี
พิจารณารายงานของคณะกรรมการประชุมาพิจารณาฯ แล้ว ให้ประกาศผลการตัดสินใจพร้อมด้วยเหตุผลเกี่ยวกับ
โครงการของรัฐนั้น ๆ ให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย เว้นแต่เป็นกรณีที่ต้องเสนอเรื่องนั้นให้คณะรัฐมนตรี
พิจารณาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งของนายกรัฐมนตรี ก็ให้ชี้แจงเหตุผล เมื่อคณะรัฐมนตรี
มีมติแล้ว

ข้อ ๑๙ ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการ
ประชาพิจารณ์เพื่อให้การประชาพิจารณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและได้ผลสมความมุ่งหมาย

ข้อ ๒๐ ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาจัดทำรายงานประจำปี สรุปผลการทำประชาพิจารณ์
ตามที่ได้รับรายงานจากคณะกรรมการประชาพิจารณ์คณะต่าง ๆ พร้อมทั้งข้อสังเกตหรือข้อเสนอแนะ
เสนอคณะรัฐมนตรีปีละครั้ง

ข้อ ๒๑ ผลที่ได้จากประชาพิจารณ์ย่อมใช้เป็นแนวทางหรือข้อมูลประกอบการตัดสินใจของรัฐ
ให้การดำเนินงานตามโครงการของรัฐ มิใช่การตัดสินใจเด็ดขาดที่จะต้องดำเนินการตามนั้นในปัญหาที่มี
ข้อโต้แย้งหลายฝ่าย แต่ทั้งนี้ไม่ว่ารัฐจะตัดสินใจดำเนินการตามผลที่ได้จากประชาพิจารณ์หรือไม่ก็ตาม
ให้หน่วยงานของรัฐรับข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่ได้จากประชาพิจารณ์ไปพิจารณาด้วย

ข้อ ๒๒ ในกรณีมีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยตามระเบียบนี้ หรือมิได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้
คณะกรรมการประชาพิจารณ์หรือผู้มีส่วนได้เสียอาจหารือหรือขอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวินิจฉัย
หรือกำหนดก็ได้ ในการนี้ หากคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาเห็นสมควรให้คณะกรรมการประชาพิจารณ์
ระงับการทำประชาพิจารณ์ชั่วคราวเพื่อตอบข้อหารือ รอคำวินิจฉัยหรือออกข้อกำหนด ก็ให้แจ้งไปยังรัฐมนตรี
ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ที่แต่งตั้งคณะกรรมการประชาพิจารณ์ เพื่อมีคำสั่ง
ให้ระงับการทำประชาพิจารณ์ไว้ก่อนได้ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการที่ปรึกษาจะรายงาน
หรือขอคำวินิจฉัยจากนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีก็ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๙

(นายบรรหาร ศิลปอาชา)

นายกรัฐมนตรี

สำเนาถูกต้อง

(วีรพงศ์ พันธ์พันธ์)
นักการ ๕๓๓๓๕๖๖๖